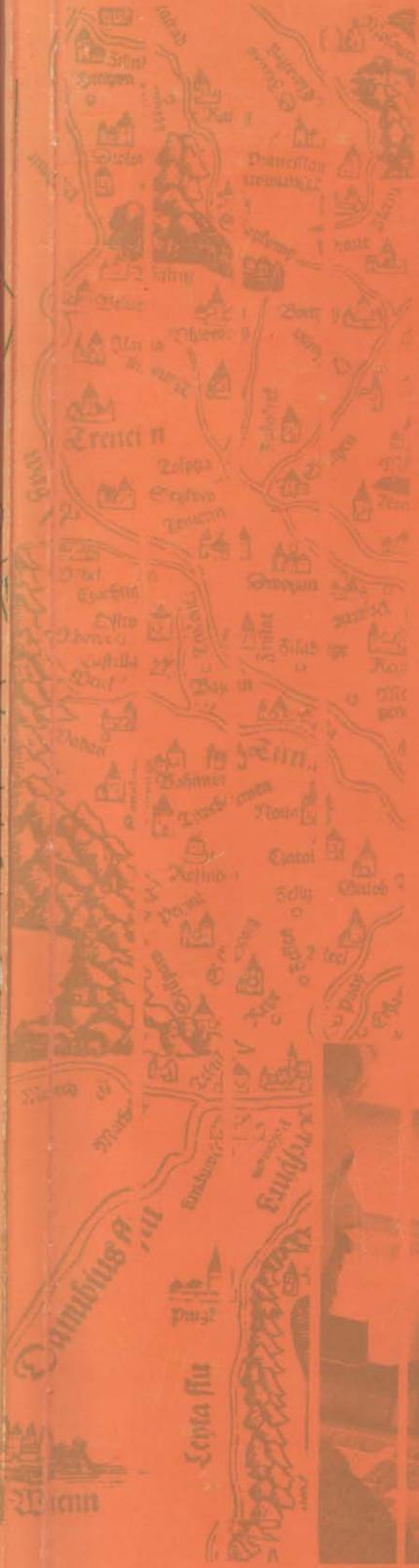

KARTOGRAFICKÉ LISTY

1

KARTOGRAFICKÁ SPOLOČNOSŤ SLOVENSKEJ REPUBLIKY
a spoluvedavateľ and co-editor
GEOGRAFICKÝ ÚSTAV SLOVENSKEJ AKADEMIE VIED

KARTOGRAFICKÉ listy

1

Bratislava 1993

Redaktori:

Editors:

Doc. Ing. Milan HÁJEK, CSc.,

Ing. Ján PRAVDA, CSc.

ISBN 80-966978-0-3

O B S A H

Predhovor	5
LENKO, Daniel	
K historii vzniku a inštitucionálneho usporiadania	
kartografie na Slovensku	7
ŠPAČEK, Štefan	
Digitálna báza geografických dát v kartografickom systéme	19
PRAVDA, Ján	
Jazyková koncepcia mapy, jej vývoj a súčasný stav	27
NIŽNANSKÝ, Branislav	
Mentálne schopnosti vo vzťahu ku krajine a mape	37
VALKO, Ján	
Aplikácia presnej matematickej metódy transformácií	
v kartografii	47
MAKAROVÁ, Eva	
Niekolko poznámok k problematike skreslenia na mape	57
BÍZEK, Róbert - HÁJEK, Milan	
K presnosti a využitiu digitálnych priestorových dát	
z topografických podkladov.....	69
ŠÚBERT, Alexander	
Štatistická analýza denzitometrických hodnôt	
farebných škál na mapách	79
FERANEC, Ján	
Využívanie kozmických údajov DPZ	
v oblasti tvorby tematických máp - súčasný stav	91
HÁJEK, Milan - MITÁŠOVÁ, Irena	
Kartografické modelovanie a spracovanie obrazových údajov	97
HOFIERKA, Jaroslav	
Geometrická analýza povrchov (2D) a objemov (3D)	
ako nástroj pre skúmanie dynamických javov	
prírodnej krajiny v rámci 3D geoinformačných systémov	107
KUSENDOVÁ, Dagmar - KAMENSKÝ, Martin	
Spolupráca pri tvorbe digitálnej bázy údajov IS MONTAN	113
MIČIETOVÁ, Eva	
Analýza priestorovej štruktúry demografických prvkov	
v prostredí GIS-u	119
JENČO, Marián - KUSENDOVÁ, Dagmar	
Výberová digitalizácia máp	123

C O N T E N T S

Foreword	6
LENKO, Daniel	
History of the inception and institutional arrangement of cartography in Slovakia	7
ŠPAČEK, Štefan	
Digital basis of geographical dates in the cartographical system	19
PRAVDA, Ján	
Language conception of the map, its development and its present state	27
NIŽNANSKÝ, Branislav	
Mental abilities in the relation to landscape and to map	37
VALKO, Ján	
Application of accurate mathematical method of transformation in cartography	47
MAKAROVÁ, EVA	
Some remarks to the problem of the distortion on the map	57
BÍZEK, Róbert - HÁJEK, Milan	
To accuracy and usage of digital spatial data from topographic sources	69
ŠÚBERT, Alexander	
The statistics analysis of density value from colour scales on the maps	79
FERANEC, Ján	
Application of the remote sensing data in the field of the creation of the thematic maps - the present state	91
HÁJEK, Milan - MITÁŠOVÁ, Irena	
Cartographic modelling and image data processing	97
HOFIERKA, Jaroslav	
Geometry analysis of surfaces (2D) and volumes (3D) as a tool of investigation of dynamic phenomena of natural landscape within 3D geoinformation systems	107
KUSEDOVÁ, Dagmar - KAMENSKÝ, Martin	
Cooperation in creation of the digital date base IS MONTAN	113
MIČIETOVÁ, Eva	
Analysis of spatial structure of demographic elements in environment of GIS	119
JENČO, Marián - KUSEDOVÁ, Dagmar	
Selected digitizing maps	123

PREDHOVOR

Niet na svete nič drahocennejšie ako sú putá, ktoré spájajú človeka s človekom. Vo veľkej miere to platí aj o putách medzi odborníkmi a teda aj medzi kartografiemi. Zrkadlom tohto snaženia je aj táto publikácia. Je určená pre každého, kto má záujem o kartografiu ako o oblasť vedy, techniky, výroby a využívania kartografických produktov.

Najprogresívnejšie vedecké metódy a technológie súčasnej "mnohomierkovej" kartografie sú rôznorodé. Sú to metódy topografie (topografickej či geodetickej kartografie), týkajúce sa mapovania, tvorby meračských originálov, tvorby databáz prvkov, ktoré kartograficky modelujú reálny priestorový systém, sú to však aj metódy geografickej (tematickej) kartografie, vyznačujúce sa silnou integráciou s rôznymi prírodnými a spoločenskými vedami, a v neposlednom rade sú to rôzne technológie spracovania máp, ktoré sa realizujú v rôznych technicko-ekonomických podmienkach.

V snahe o prejavenie profesionálnej spolupatričnosti medzi kartografimi najmä v rámci Kartografickej spoločnosti Slovenskej republiky a v súlade so snahami Medzinárodnej kartografickej asociácie (ICA) rozhodli sme sa vydávať Kartografické listy ako ročenku, v ktorej by sa odzrkadlovala odborná úroveň a aktivita našich kartografov.

S pochopením Geografického ústav SAV ako spoluvydanateľa, predkladáme prvé číslo tejto periodickej publikácie, zborníka, ročenky. Jej cieľom je poskytnúť edičný priestor pre erudovaných kartografov, podnietiť menej skúsených kolegov a priblížiť rodine kartografov aj inak orientovaných odborníkov.

Obsahom tohto prvého čísla sú príspevky časti kartografov, ktorých sme osloви. Vybavenosť a úpravu periodika sme volili tak, aby bolo čitateľné aj v zahraničí. Príspevky odrážajú širokú škálu záujmov a aktívít našich kartografov - od historicky zameraných úvah, cez odborné správy a informačné príspevky, až po vedecké štúdie.

Našou snahou je poskytnúť obraz o kartografii (aj o kartografoch) na Slovensku bez príkras - taký aký je.

Redaktori

September 1993

FOREWORD

There is nothing more precious in the world than ties joining human beings together. To a great extent this holds true about ties among professionals and hence among cartographers too. This publication, among others, is a reflexion of this endeavour. It is intended for anyone interested in cartography as a sphere of science, technology, production and utilization of cartographic products.

The most progressive scientific methods and technologies of contemporary "multiscale" cartography are heterogenous. They comprise methods of topography (topographic or geodetic cartography) related to mapping, drawing survey originals, creating databases of elements which model real spatial system, but also methods of geographic (thematic) cartography showing strong integration with diverse natural and social sciences and last but not least various technologies of map processing realized in different technical and economical conditions. In the effort to manifest professional solidarity among cartographers especially within the framework of the Cartographic Society of Slovak Republic and in accordance with activities of the International Cartographic Association (ICA) we decided to publish Cartographic Letters as an yearbook which should reflect the professional standard and activity of our cartographers.

With the understanding of the Institute of Geography of the Slovak Academy of Sciences as a co-editor, we present the first number of this periodic publication (miscellany, yearbook). Its purpose is to offer a publishing scope to proficient cartographers, to stimulate less experienced colleagues and also to draw attention of the family of cartographers to differently oriented specialists.

The contributions of some cartographers we addressed build up the contents of this first number. The fitting and the layout makes the periodical accessible also to the foreign readers. The papers reflect broad range of interests and activities of our cartographers - from historically focused essays through professional reports and information contributions to scientific studies.

Our goal is to provide a picture of cartography (as well as cartographers) in Slovakia unadorned - just as it is.

Editors

September, 1993

KARTOGRAFICKÉ LISTY, číslo 1. Vyšlo v septembri 1993.

Vydala: Kartografická spoločnosť Slovenskej republiky (v spoluuv-
davateľstve s Geografickým ústavom Slovenskej akadémie vied).

Redaktori: Doc. Ing. Milan Hájek, CSc. a Ing. Ján Pravda, CSc.

Adresa redakcie: Radlinského 11, 813 68 Bratislava.

Návrh obálky: Ing. Ján Králik.

Publikácia bola spracovaná na Geografickom ústave SAV z textu
dodaného autorom na disketách v editore T-602 a ďalej programom
Ventura Publisher, vers. 4.0 - Windows Edition. Obrázky (perovky)
boli prevzaté z prelôh autorov pomocou scannera.

Tlač ofsetom: Kartoreprodukčné laboratórium Geografického
ústavu SAV v Bratislave. 4 TH formátu 70 x 100 cm. Papier:
ofsetový, 80 g/m², obálka: kartón 300 g/m².

Vychádza: 1 raz ročne na základe Stanov registrovaných na MV SR.

ISBN 80-966978-0-3

Bratislava

ISBN 80-966978-0-3